

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Skoleing

JULEN 1957

Hovedgaard Realskoles Elevforening

STATENS PÆDAGOGISKE STUDIESAMLING

O. V. Berthelsen 1946

STATUS

Kan vi holde liv i den? Jeg mener naturligvis elevforeningen. Det kan ikke nægtes, at den er stærkt svækket. Men penicillin gør jo vidundere i vore dage – så skulle vi ikke prøve.

I hvert fald håber vi på at få sammenkomsten

på Hoved Kro den 27. december kl. 19

og vi glæder os til at se mange.

Siden »Klokken« udkom sidst – fjerde årgang 1955 – er der jo sket meget. Ved afslutningen lørdag den 23. juni 1956 tog hr. Berthelsen afsked med den skole, han havde ledet siden 1934. I kender hr. Berthelsen så godt, at I ved, han ikke kan lide »store ord« og slet ikke for megen blæst om sin egen person.

»Jeg har kun gjort min pligt – ja, måske ikke engang den – og det skal man ikke have tak for«, sagde han.

Med noget besvær lykkedes det dog at bringe ham lærerpersonalets tak og give en lille erindringsgave (en skål med et indgraveret billede af skolen), ligesom en af skolens gode venner, gårdejer Ingemann Birkebæk, Grumstrup, tolkede forældrenes tak.

Det vil være naturligt i denne forbindelse at mindes fru Berthelsen, hvis rige virke for skolen sluttede så brat, da hun døde i maj 1947. Hendes lyse personlighed vil ikke blive glemt – hverken af hendes gamle elever eller medarbejdere.

Hr. Berthelsen bosatte sig i Højbjerg (Rosenvangsallé 178) og bevarer naturligvis stadig forbindelsen med sin gamle skole. Ved elevforeningens møde i julen 1956 viste han os nogle smukke film, og den 13. november i år viste hr. Berthelsen sine fortræffelige farvebilleder fra den gamle hærvej. Det var ved Sønderjysk Forenings møde i Grumstrup, og det var fornøjeligt at se så mange af skolens elever, der var kommet til stede – ikke mindst for at hilse på deres gamle bestyrer.

Nu gik skolen så ind i en ny æra. Det nye bestyrelsespar, hr. Arne Skjærbæk og fru, har virket ved kommunale skoler i Skørping og Grindsted. Fra elevforeningens side benytter vi denne – uægtelig noget sene – lejlighed til at ønske dem hjertelig velkommen.

I det ydre er der sket en del forandringer – og vi er glade for, at rammerne er blevet forbedret (nye tavler, nye lamper o. l.), men vi er mindst lige så glade for, at det gode i skolens ånd synes at leve videre. Jeg tænker her først og fremmest på den naturlige og ligefremme tone og ånd, der har været mellem alle parter – vist nok så længe »Skolen på Bakken« har eksisteret.

Også hvad lærerpersonalet angår, er der sket forandringer. Efter et års forløb, 1955–56, rejste hr. Uggerhøj – matematik- og gymnastiklærer. Han læste til studentereksamen ved Akademiet i Aarhus, og det blev lidt for besværligt at tage frem og tilbage. Han var en frisk og fornøjelig lærer, og både hans elever og kolleger var kede af, at han rejste til Brabrand.

I hans sted kom i skoleåret 1956–57 lærer Parkum, der havde fået sin uddannelse på Gedved Seminarium. Han er nu gift, og han og hans kone har begge stillinger på Fanø. – Efter 2 års virke rejste nu i 1957 fru Dandanell, da hendes mand var blevet færdiguddannet og havde fået plads i Ribe amt. Fru Dandanell selv er ansat ved den kommunale skole i Roager (sydvest for Ribe). Fru Dandanell var såre hjælpsom – hendes dør stod altid åben for de mange elever, der kom for at få oversat et svært stykke eller hjælp til en stil. Ligesom eleverne her sikkert tænker venligt på hendes timer, er de ofte i hendes tanker. Jeg begår vist ingen indiskretion ved at citere lidt af et brev fra hende: »Alligevel savner jeg ofte Hovedgård med flugt og fart over skoledagen og et problembarn hist og her (ih, hvor ville lille * [navnet strøget af censuren] live op hernede, vær glad for ham!)« og lidt senere står der: »Vil De først og fremmest hilse IV ml. mange gange fra mig. Hvor har jeg dog været glad for de unger. Skikker de sig godt – og bestiller de noget?«

Fru Dandanell's timer i tysk og fransk er blevet overtaget af fru Faaborg, og efter hr. Parkum er kommet hr. Walther (medens fru Walther har nedsat sig som læge i Hovedgård – formodentlig som den første kvindelige læge i byens historie). Hr. Toubøl, fru Olesen og undertegnede »are still going strong«.

Uden for skemaet: Den 2. december 1956 og den 17. november 1957 var der fornøjelige skolefester. I 1956 opførtes Holbergs »Aprilsnarrene« og i 1957 var der korsang og en række småstykker – fru Olesen trak hovedlæset med indstuderingen, men i øvrigt blev der fra alle sider gjort en god indsats for at få det rart – og jeg tror det lykkes.

I sommer blev hele tre gamle elever studenter fra Horsens Stats-skole, nemlig: Svend Bagger (Gangsted), Torben Glud (Hovedgård) og Finn Friis Poulsen (Ørritslev). Af samme årgang var året i forvejen Sten Krag Andersen blevet student fra kursus i København. Mærkelig nok fortsatte også 4 elever (to fra real, og to fra IV) i år skolegangen i gymnasiet, 3 i Aarhus og 1 i Horsens. (Jutta Nielsen, Kirsten Winther Nielsen, Jørgen Kærå Rasmussen og Bjarne Pedersen). Af årgang 1956 går også Bent Steffensen («Pederslund») på Katedralskolen i Aarhus.

Jeg ville gerne fortælle lidt mere om, hvad jeg ved om de senere årgange – to er på seminariet i Gedved (Hans Sørensen fra Kattrup og Jens Høyer Nielsen fra Gedved), en er i fotografiære i Horsens (Bente Friis Jørgensen fra Møballegård), et par stykker er i elektrikerlære (Jens Munch, Carl Toubøl, Thorkil Pedersen og Karl Hansen), endnu 3 går i Statsskolen i Horsens (Any Jacobsen, Jørn Hansen og Henning Madsen) – men det bliver for langt og for spredt, og jeg håber der netop bliver lejlighed til at høre herom ved elevsammenkomsten!

Hovedgård Realskoles Fredsfond uddelte i 1956 sine præmier til: Hanne Hjerrild Nielsen (Tvingstrup) og Bent Steffensen. I 1957 til Anna Rasmussen (Vedslet) og Emil Jensen (Hovedgård).

Lykkeligvis var valget svært – vi syntes, der var mange, som havde fortjent en opmuntring for deres hjælpsomme og venlige adfærd, over for både lærere og kammerater. Men en god opførsel bærer jo sin løn i sig selv.

Og så vender jeg mig mod skolens nuværende elever – det friske, lyse blod, der holder skolen ung. Der kunne være meget at fortælle om dem – lige fra de (endnu) rare og ivrige fremtidshåb i I ml. til de lange * – undskyld – atter et ord strøget af censuren – i realklassen, som jeg har den ære at være klasselærer for. Men det bør vist heller ikke ske her, og jeg vil derfor hellere give ordet til en af dem og selv slutte med ønsket om en glædelig jul og med de venligste hilsener.

AAGE GRØNNEGAARD.

EN SKOLEDAG

Det kan måske interessere gamle elever at læse, hvordan livet på skolen former sig nu.

Som alle andre steder har det både gode og dårlige sider. I al den tid, skoler har eksisteret, har eleverne vist ønsket, at det var forbi, så de kunne komme ud i livet; men de elever, som ingenting har bestilt, har, for de flestes vedkommende, senere fortrudt det. Eleverne ønsker at have det godt og ingen økonomiske sorger have og så går de ud af skolen for at få en stilling, men hvis de blev og tog en eksamen kunne de få en bedre stilling, når de kom ud i livet. Mange mennesker siger jo også, at de ville ønske, det var dem, som gik i skole. Jeg går på skolen, og jeg vil sige, at jeg ikke er ked af at gå i skole, men jeg er ked af, når man har siddet i skolen fra 6-7 timer, så at komme hjem og skulle til at læse lektier.

Nu skal De ikke tro, at jeg har en lærer til at stå bag ved mig, når jeg skriver, at lærernes vrede kun tyder på velvilje. Hvis lærerne skælder ud, kan man godt blive gal i hovedet og mene, at han er uretfærdig o. s. v., men hvis lærerne bare lod eleverne gøre, som de ville, hvor meget ville de så lære? Hvis lærerne bare lod eleverne selv om de ville skrive stil, regne hjemmeregning eller læse historie, så ville eleverne være himmelhenrykte i øjeblikket, men når eksamen stod for døren ville de fortryde, og deres eksamen ville blive meget dårlig. Men efter skoletiden så er der ikke mange elever, der bærer nag; for så er de så fornuftige, at de kan indse, at lærerne for det meste har gjort ret imod dem. Selvfølgelig kan lærere have deres svagheder.

Men lad os gemme dem og tage fat på en skoledag.

Som bekendt begynder skoledagen kl. 8, men mange elever kommer jo med rutebil og tog, og de befordringsmidler kommer lige før kl. 8. Så kommer alle de, der er kommet med bil og tog, efter at det har ringet ud. De får for det meste lov til at gå ind med taskerne, men det skal jo gå hurtigt; så taskerne bliver ofte slængt hen, hvor det falder sig. Så får de kære elever en omgang for hensynsløshed, og så er alt godt igen.

Efter dette kommer morgensang, hvor man er gået over til at synge to morgensange. For overskuddet ved skolefesten 1956 købte man et brugt, men glimrende orgel. Hr. Skjærbæk har indført det glimrende system, at bekendtgørelser kommer kun til morgensang, hvis de er glædelige, men hvis det er skældud, det gælder, så får eleverne dem i

frikvarteret. Morgensangen foregår forøvrigt i gymnastiksalen, da man ikke mere kan være i fysiklokalet. Der skal jo nogen plads til 153 elever.

Så går turen til klasserne, hvor den første time foregår med at vække eleverne. Alt, hvad der skal siges, må hales ud af dem. Når klokken så er 8.55 går »klokkeren« ud fra realklassen og ringer ud til frikvarter. Det liver straks op i gemytterne.

Efter et alt for kort frikvarter kommer man ind til anden time. Så går det bedre, man er blevet vågen, og eleverne kan for det meste sige noget selvstændigt. Lærerne kommer i bedre humør, og den hyggelige atmosfære på skolen kommer til sin ret. Klokken bliver 9.50 og »klokkeren« går ud for at sprede glæde på skolen.

Der er spisefrikvarter, og der høres en raslen af madpapir uden lige.

Efter ti minutter må man atter ind og terpe, og så begynder det at blive sløjt igen med interessen. Der kommer en irettesættelse, og en søvrig fyr vågner op. Men man arbejder, og det er hovedsagen.

Da klokken ringer, bliver man atter kvik, og man kan så lige nå at komme ud, før det ringer ind igen. Man kommer ind, og ligeså snart matematiklæreren tager sin lommebog for at se, hvem der skal op, bliver der dødsstillhed i klassen. Læreren siger et navn og en klasses suk lyder. Et smertensuk og mange lettelsens suk. Det er timen før middag, og i den sidste halve time begynder de, som skal hjem og spise, at fundere over, om man skal have frikadeller eller pandekager til middag. De andre begynder at se lidt hyppigt mod madkassen. »Klokkeren«, som også er sulten, går ud og ringer et minut for tidligt ud, og man farer hver til sit for at spise.

Efter middag begynder interessen igen at falde, men man må sige, at der arbejdes.

Når man så får fri fra skolen, ja, nogle giver sig til at læse omgående, andre holder en pause, før de begynder. Fritiden udnyttes på forskellig måde.

Selvfølgelig arbejdes der mere end overfor nævnt, men anden time er altid den, hvor eleverne er mest oplagte. Nu er det jo ikke hver dag man er lige oplagt og heller ikke lærerne, så man arbejder jo ikke lige flittigt hver dag. Prøv at se tilbage på Deres skoletid og sammenlign den med vores.

Kammeratskabet på Hovedgård Realskole, synes jeg, har altid været godt, og det ville være synd, at man fuldstændig skulle glemme hinanden. Jeg ville derfor ønske, at gamle elever vil blive ved med at støtte elevforeningen, for måske er det den eneste forbindelse mellem gamle elever, og det ville da være sjovt, om man stadigvæk kunne holde forbindelsen vedlige.

EN ELEV.

fra realkl.

Et glimt fra fortiden